

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1975-1976**

27 AVRIL 1976

Projet de loi remplaçant le Titre V du Livre III du Code civil « Du contrat de mariage et des droits respectifs des époux »

AMENDEMENT PROPOSE PAR M. PEDE

ARTICLE II

ART. 1418

Au 1°, a, de cet article, supprimer le mot « acquérir. »

Justification

Cet article dispose que pour une série d'actes le consentement des deux époux est requis. On craint surtout qu'autrement l'un des époux n'accomplisse intentionnellement des actes portant préjudice à la communauté et aussi aux droits de l'autre époux.

L'acquisition de biens susceptibles d'hypothèque n'était pas prévue dans le texte initial. Cette insertion résulte d'un amendement adopté par la Commission.

Dans la pratique, le texte ainsi modifié provoquera de graves difficultés.

Lors d'une vente publique, il est impossible au notaire de contrôler chaque fois si une enchère emporte l'accord des deux époux.

Il ne connaît pas les enchérisseurs. Il ne peut donc pas savoir s'il s'agit d'une personne mariée ou célibataire, d'un veuf ou d'une veuve. Il ne peut pas non plus savoir si une enchère sera la dernière et donc la plus élevée.

Et dans l'hypothèse où les deux époux sont présents, ce n'est toujours qu'un seul des deux époux qui peut émettre l'enchère. Lorsque le

R. A 6835*Voir :***Documents du Sénat :**

683 (1974-1975) : N° 1.

N° 2 : Rapport.

N° 3, 4, 5, 6, 7 : Amendements.

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1975-1976**

27 APRIL 1976

Ontwerp van wet tot vervanging van Titel V van Boek III van het Burgerlijk Wetboek « Huwelijkscontract en wederzijdse rechten van de echtgenoten »

AMENDEMENT VAN DE HEER PEDE

ARTIKEL II

ART. 1418

In het nr 1. a) van dit artikel, de woorden « te verkrijgen » te doen vervallen.

Verantwoording

Dit artikel bepaalt dat een reeks daden slechts kunnen worden gesteld met de toestemming van beide echtgenoten. Men vreest vooral dat anders een echtgenoot met opzet daden zou stellen die de gemeenschap en ook de rechten van de andere echtgenoot zouden schaden.

In de oorspronkelijke tekst was de verkrijging van voor hypotheek vatbare goederen niet voorzien. Deze aanvulling werd door een amendement in de Commissie aangebracht.

In de praktijk zal deze toevoeging enorme moeilijkheden met zich meebrengen.

Bij de opbiedingen in het openbaar is het voor een notaris onmogelijk telkens te controleren of een aanbod de goedkeuring van beide echtgenoten wegdraagt.

Hij kent de bidders niet. Dus kan hij niet weten of het een gehuwd persoon, een ongehuwd persoon of een weduwe of weduwnaar betreft. Evenmin kan men weten of een bod het laatste en dus het hoogste zal zijn.

Gesteld dat beide echtgenoten aanwezig zijn, dan nog kan slechts een van beiden een mondeling bod doen. Wanneer een goed na dergelijk

R. A 6835*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :**

683 (1974-1975) : N° 1.

N° 2 : Verslag.

N° 3, 4, 5, 6, 7 : Amendementen.

bien est attribué après une telle enchère, le notaire doit tout d'abord compléter son procès-verbal d'adjudication et, après lecture, les parties signent. C'est alors seulement que le notaire aura la certitude que les deux époux, et donc aussi celui qui n'a pas participé aux enchères, sont d'accord sur l'achat. Quid si l'autre époux refuse de signer ?

A cela s'ajoute que la ratio legis de l'article 1418 est fondée sur la protection de l'autre époux contre les abus lors des actes dits « importants ».

On peut difficilement imaginer que, dans un ménage où l'entente n'est pas bonne, l'un des époux acquière un bien immobilier pour la communauté (donc pour les deux époux) pour nuire à son conjoint.

En fait, seuls les actes qui entraînent un appauvrissement de la communauté (par exemple la vente de biens immobiliers communs) ne peuvent être accomplis par un seul des deux époux.

C'est d'ailleurs d'une préoccupation analogue que s'inspire l'article 212 du projet de loi.

Nous devons limiter autant que possible la liste de l'article 1418; sinon, il ne peut être question de capacité juridique complète de chacun des deux époux.

bod wordt toegewezen moet de notaris eerst zijn proces-verbaal van toewijzing invullen en na voorlezing tekenen de partijen. Pas dan zal de notaris zekerheid hebben dat beide echtgenoten, ook hij die niet aan de opbiedingen heeft deelgenomen, met de aankoop instemmen. Quid indien de andere echtgenoot weigert te tekenen ?

Daaraan moet worden toegevoegd dat de ratio legis van artikel 1418 is opgebouwd op de bescherming van de andere echtgenoot tegen misbruiken bij de zogenoemde « belangrijke akten ».

Men kan zich moeilijk inbeelden dat in een huisgezin waar de verhouding niet goed is, een van de echtgenoten een onroerend goed voor de gemeenschap (dus voor beide echtgenoten) zou aankopen om de andere echtgenoot schade te berokkenen.

Het zijn in feite alleen de daden die een verarming van de gemeenschap tot gevolg hebben (bijvoorbeeld verkoop van gemeenschappelijke onroerende goederen) die niet door een van beide echtgenoten alleen mogen volbracht worden.

Het is trouwens een zelfde bekommernis die aan de basis ligt van artikel 212 van dit ontwerp van wet.

Wij moeten de lijst van artikel 1418 zo beperkt mogelijk houden, anders is er van volledige rechtsbekwaamheid van elk van beide echtgenoten geen sprake.

J. PEDE